

Produse medicinale veterinare pentru albine - situatia actuala si strategii de viitor - un subiect important dezbatut la nivel European

Veterinary medicinal products for the bees - the current situation and future strategies - an important topic discussed at European level

Alina Karina Draghici, Anca Bitoiu, Lollita Taban

Institutul pentru controlul produselor biologice si medicamentelor de uz veterinar Bucuresti

Rezumat

Pentru a analiza situatia actuala si aspectele de viitor referitoare la sanatatea albinelor si a optiunilor de tratament, crescatorii de albine din Europa, Agentiile si producatorii de medicamente din Europa au organizat mai multe intalniri. Una dintre acestea a avut loc anul trecut, in luna decembrie la sediul EMEA (European Medicines Agency) din Londra, Marea Britanie.

Scopul acestei intalniri a fost analizarea situatiei actuale a patologiei la albine, identificarea celor mai frecvente boli intalnite la aceasta specie, identificarea optiunilor si a lipsei de tratament pentru unele boli, precum si identificarea de solutii pentru imbunatatirea acestei situatii.

Cuvinte cheie: albine, produse veterinare, masă rotundă EMEA.

Abstract

To analyze the current situation and future issues relating to health and treatment options bees, bee breeders in Europe, agencies and drug manufacturers in Europe have held several meetings. One of these took place last year in December at the EMEA (European Medicines Agency) in London, United Kingdom.

The purpose of this meeting was to consider the current situation of pathology in bees to identify the most common diseases found in this species, identification and lack of treatment options for some diseases, and identifying solutions to improve the situation.

Key words: bees, veterinary products, EMEA workshop

Crescatorii de albine din Romania sunt foarte interesati de optiunile de tratament din Europa pentru mentinerea sub control a diferitelor boli la aceasta specie.

Din pacate, perceptia curenta este aceea ca orice medicament care ajuta la tratarea unei boli este bun si permis.

Totusi, aspectele legate de siguranta animalelor, a utilizatorului, siguranta mediului si eficacitatea produsului trebuie sa primeze in alegerea unui produs medicinal veterinar.

Pentru a analiza situatia curenta si aspectele de viitor referitoare la sanatatea albinelor si a optiunilor de tratament, crescatorii de albine din Europa, Agentiile si producatorii de medicamente din Europa au organizat mai multe intalniri.

Una dintre aceste intalniri (**Workshop on medicines for bees - What the Agency can do to increase availability**) a avut loc in decembrie 2009 la sediul EMEA (European Medicines Agency) din Londra.

Scopul acestei intalniri a fost analizarea situatiei actuale a patologiei la albine, identificarea celor mai frecvente boli ale acestei specii, identificarea optiunilor de tratament pentru unele boli.

Un alt obiectiv al intalnirii a fost propunerea de solutii pentru imbunatatirea acestei situatii prin elaborarea de noi strategii

de lupta contra principalelor boli la albine, elaborarea de noi produse medicinale veterinare, sau chiar noi substante active fata de principalii agenti patogeni ai bolilor albinelor. Dupa prezentarea situatiei evolutiei principalelor boli la albine in Europa s-a concluzionat ca cele mai frecvente si problematice sunt:

- **Varroza** (*Varroa destructor*)
- **Nosemoza** (*Nosema apis*, *Nosema ceranae*)
- **Loca americana** (*Paenibacillus larvae*)
- **Loca europeana** (*Melissococcus plutonius*)
- **Bolile virale ale albinelor**

S-a amintit si faptul ca boli noi ameninta efectivele de albine din Europa.

Agentii etiologici ai acestor boli sunt:

- **Tropilaelaps**
- **Micul gandac de stup** (*Bithinia thumidae*)

În cadrul întrunirii au avut loc discutii despre disponibilitatea optiunilor de tratament pentru bolile actuale la nivel European:

Varroza (*Varroa destructor*)

Varroza ramane cea mai importanta cauza a pierderilor crescatorilor de albine, atat ca urmare a actiunii directe a agentului etiologic, *Varroa destructor*, cat si datorita introducerii prin acest parazit a bolilor virale in stupina.

Desi exista un numar important de produse medicinale veterinare autorizate pentru tratarea acestei boli, se simte o nevoie acuta de noi produse ca urmare a instalarii fenomenului de rezistenta.

Utilizarea necontrolata, in afara indicatiilor din prospect, sau chiar utilizarea substantelor active in loc de produs medicinal autorizat sunt principalele cauze ale instalarii rezistentei.

La aceasta intalnire producatorii de medicamente de uz veterinar au amintit faptul ca se fac deja studii pentru elaborarea de terapii genetice sau vaccinuri contra varrozei.

Nosemoza (*Nosema apis* si *Nosema ceranae*)

Nosemoza este o problema mai ales in partea de sud a Europei.

Deoarece in multe tari nu exista optiuni de tratament, multi crescatori de albine folosesc cu succes anticoccidienele.

Participantii si in special crescatorii de albine au cerut producatorilor de medicamente extinderea cercetarilor legate de utilizarea acestor medicamente la albine.

Loca americana (*Paenibacillus larvae*)

Nu exista produse medicinale veterinare autorizate pentru tratamentul locei americane.

O serie de antibiotice s-au dovedit a fi eficiente impotriva agentului etiologic la larvele de albine, dar nu si asupra sporilor.

Acestia nu pot fi distrusi decat prin arderea stupilor.

Loca europeana

Nu s-a ajuns la un consens cu privire la tratamentul locei europene.

In general se admite faptul ca profilaxia este foarte importanta, tratamentul cu antibiotice nefiind cheia succesului in cazul acestei boli.

Bolile virale ale albinelor

Bolile virale sunt in stransa corelatia cu parazitoza determinata de *Varroa destructor*.

Participantii nu au semnalat nevoia elaborarii de noi produse medicinale pentru tratatarea acestor boli.

Tot un punct important dezbatut la aceasta intalnire a fost si stabilirea cauzelor esecurilor inregistrate la efectuarea tratamentelor diferitelor boli la albine.

Printre acestea au fost amintite:

- Aparitia rezistentei la produsele medicinale veterinare actuale.
- Aplicarea incorecta a tratamentelor.
- Lipsa armonizarii tratamentelor.
- Disponibilitatea medicamentelor.

- Lipsa de instruire a crescatorilor.

Costurile ridicate de productie a produselor medicinale veterinare.

Tropilaelaps

Desi este o boala care nu a aparut in Europa, crescatorii de albine sunt pregatiti sa infrunte aceasta noua problema prin utilizarea, deocamdata, a produselor medicinale veterinare impotriva varrozei.

Micul gandac de stup

Bhitinia thumidae este o insecta care creaza probleme mari crescatorilor de albine din afara Europei si, se pare ca si crescatorilor din sudul continentului.

Pentru moment, medicamentele pe baza de cumafos pot fi folosite in combaterea acestui parazit.

Cu toate acestea, elaborarea de noi produse medicinale este necesara.

Discutii

Participantii au considerat ca este necesara elaborarea unor strategii de combatere a bolilor la albine care sa tina seama de:

- Produsele utilizate la albine trebuie sa fie autorizate
- Facilitarea inregistrarii de produse medicinale veterinare care contin substante active cu LMR stabilite (din Anexa II) si armonizarea modului de evaluare a produselor la nivel European (in acest sens se vor folosi Ghidurile specifice)
- Optimizarea utilizarii substantelor deja cunoscute si disponibile (prin modificari de formulari, sau a conditiilor de utilizare)
- Intreprinderea de noi studii pentru elaborarea de tratamente noi, alternative
- mai buna instruire a crescatorilor de albine in sensul utilizarii corecte a produselor medicinale veterinare pentru albine
- Crearea unui grup de experti care sa propuna strategii de tratament valabile la nivel European
- Elaborarea de programe de control care sa includa elaborarea de ghiduri de buna crestere la albine si de tratamente adecvate la aceasta specie.

BIBLIOGRAFIE:

1. EMEA/28057/2010